

دانشگاه علوم پزشکی بابل

دانشکده پرستاری مامایی فاطمه زهرا (س) رامسر

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در پرستاری سالمندی

عنوان:

شیوع و عوامل خطر چاقی در سالمندان ساکن غرب استان مازندران در سال ۱۳۹۹

استاتید راهنما:

دکتر عباس شمسعلی نیا

دانشیار گروه آموزشی پرستاری داخلی - جراحی

دکتر فاطمه غفاری

دانشیار گروه آموزشی سلامت جامعه، پرستاری سالمندان و کودکان

استاد مشاور:

دکتر رضا قدیمی

استاد گروه آموزشی پزشکی اجتماعی

نگارش

زینب گلیج

خلاصه فارسی

عنوان: شیوع و عوامل خطر چاقی در سالمندان ساکن غرب استان مازندران

مقدمه

با توجه به اینکه چاقی بیماری قرن ۲۱ و شیوع آن در جمعیت سالمندان جهان در حال افزایش است و به عنوان یک اپیدمی جهانی شناخته شده، نیاز است تا با مطالعات اپیدمیولوژیک شیوع و عوامل موثر در چاقی سالمندان در ساختارهای فرهنگی مختلف بررسی شود. لذا این مطالعه با هدف تعیین شیوع و عوامل خطر چاقی در سالمندان غرب مازندران انجام شد.

روش پژوهش

این مطالعه توصیفی-مقطعی در سال ۱۳۹۹ در غرب مازندران انجام شد. نمونه گیری بصورت خوشه ای و چند مرحله ای بود. تعداد نمونه ۱۰۰۴ نفر سالمند ساکن جامعه بود. ابزار جمع آوری داده ها پرسشنامه های مشخصات دموگرافیک و رفتارهای سلامت (پس از سنجش روایی و پایایی) بود. داده ها در نرم افزار SPSS نسخه ۲۶ وارد و با استفاده از آزمون های آماری تجزیه و تحلیل شدند ($P < 0/05$).

یافته ها

بر اساس نتایج این مطالعه پرسشنامه رفتارهای سلامت در ایران روا و پایا بود ($\alpha = 0/91$). شیوع چاقی در کل سالمندان مورد مطالعه ۱۵/۱٪ (در زنان و مردان به ترتیب ۳۶/۲٪ و ۶/۴٪) بود. ابعاد فعالیت فیزیکی/ورزش تاثیر بیشتری بر شیوع چاقی سالمندان داشت. از میان مشخصات دموگرافیک بازنشستگی و مصرف داروهای کاهنده فشار خون به ترتیب بیشترین تاثیر را بر اضافه وزن و چاقی داشتند. بین تمامی ابعاد رفتارهای سلامت و شاخص توده بدنی سالمندان ارتباط آماری معنی داری مشاهده شد ($P < 0/001$).

نتیجه گیری:

بیش از نیمی از سالمندان دارای اضافه وزن بوده و شیوع چاقی در زنان بیشتر بود. عوامل مربوط به بعد فعالیت فیزیکی/ورزش بیشترین تاثیر را داشتند. لذا تدوین برنامه های هدفمند آموزشی جهت کنترل وزن با اصلاح سبک زندگی در ابعاد تغذیه و فعالیت فیزیکی/ورزش به ویژه برای سالمندان زن، شهر نشین و مبتلا به بیماریهای مزمن توصیه می گردد.

کلید واژه ها

شیوع، چاقی، سالمند، رفتارهای سلامت، عوامل خطر

ABSTRACT

Prevalence and risk factors of obesity in the elderly living in the west of Mazandaran province

Background & Objectives

Given that obesity is a 21st century disease and its prevalence is increasing in the world's elderly population and is known as a global epidemic, it is necessary to study the prevalence and factors affecting obesity in the elderly in different cultural structures through epidemiological studies. Therefore, this study was performed to determine the prevalence and risk factors of obesity in the elderly in western Mazandaran

Method

This descriptive cross-sectional study was conducted in 1399 in western Mazandaran. Sampling was cluster and multi-stage. The sample size was 1004 elderly people living in the community. Data collection tools were questionnaires of demographic characteristics and health behaviors (after assessing validity and reliability). Data were entered into SPSS software version 26 and analyzed using statistical tests ($P < 0.05$)

Results

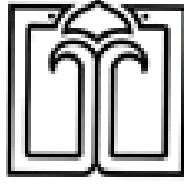
Based on the results of this study, the Health Behaviors Questionnaire was valid in Iran (Cronbach's alpha = 0.91). The prevalence of obesity in all elderly patients was 15.1% (36.2% and 6.4% in men and women, respectively). Dimensions of physical activity / exercise had a greater impact on the prevalence of obesity in the elderly. Among the demographic characteristics of retirement and the use of antihypertensive drugs had the greatest effect on overweight and obesity, respectively. There was a statistically significant relationship between all dimensions of health behaviors and body mass index of the elderly ($P < 0.001$)

Conclusion

More than half of the elderly were overweight and the prevalence of obesity was higher in women. Factors related to the physical activity / exercise dimension had the greatest impact. Therefore, the development of targeted educational programs to control weight by modifying lifestyle in the dimensions of nutrition and physical activity / exercise, especially for the elderly, urban women and those with chronic diseases is recommended

Keyword

Prevalence, obesity, the elderly, health behaviors, risk factors

Babol University of Medical Sciences
Ramsar Fatemeh Zahra school of Nursing and Midwifery

In Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree
Master of Science in Field of Geriatric Nursing

Title:

Prevalence and risk factors of obesity in the elderly living in the west of Mazandaran province

Supervisors:

Dr.Abbas Shamsalinia

Associate Professor in Department of Medical - Surgical Nursing

Dr.Fatemeh Ghaffari

Associate Professor in Department of Community Health, Geriatrics and Pediatric Nursing

Advisor:

Dr.Reza Ghadimi

Professor in Department Social Medicin Education

By:

Zeynab Goleij

September / 2021

Registration number:120